

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา
อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริต หากเกิดขึ้นแล้วมักจะมีผลกระทบในทางลบต่อองค์กรหรือหน่วยงาน การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะผู้บริหาร สมาชิก สภามงคลการบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา และพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่จะต้อง ร่วมต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบเห็นการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าในองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ และไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา องค์กรบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้เข้า ร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนั้น เพื่อเป็น การขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล หรือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลด ปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้น การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัด นครพนม จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของการดำเนินงานตามภารกิจที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มี ประสิทธิภาพ ต่อไป

สำนักปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ความเสี่ยงการทุจริต	1
2. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	2
3. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	2
4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	2
5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	3
6. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	3
6.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	3
6.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	3
6.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level Matrix)	4
6.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)	6
6.5 แผนบริหารความเสี่ยง	7
6.6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	8
6.7 การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	8
7. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม	9
7.1 การระบุประเด็นความเสี่ยง	9
7.2 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	11

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

1. ความเสี่ยงการทุจริต

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

สินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทน เพื่อให้ บุคคลกระทำ หรือละเว้น การกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.”)

ของขวัญ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น

การให้สิทธิพิเศษซึ่งไม่ใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการได้รับการฝึกอบรม หรือการได้รับความบันเทิงตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือการท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียวกัน รวมถึงการให้บัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้าหรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียม หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ใน โอกาสการแสดงความคิดเห็นการแสดง ความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ประเด็นความเสี่ยงทุจริต หมายถึง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจจะมี ความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

2. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันกรทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันส่วนหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

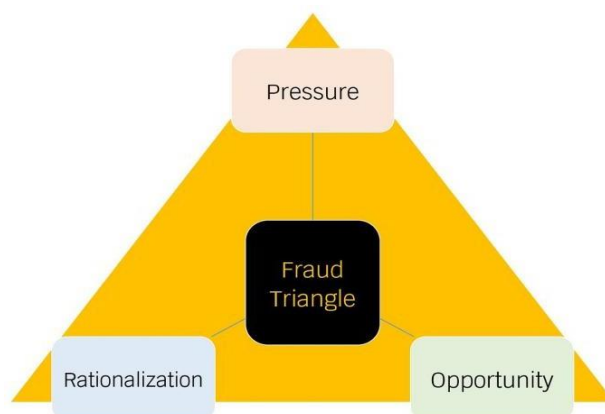
วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

5.1 ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

5.2 ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

5.3 ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง

5.4 ประเด็นการบริหารงานบุคคล

6. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยง ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง เฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือ โอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

* Known Factor ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

* Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

6.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูงเป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

6.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level Matrix)

ระดับความเสี่ยง (D) = โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (L) x ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (I)

Degree of Risk = Likelihood x Impact

เป็นการนำโอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริต มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวมซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังคูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

6.3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

(1) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดง ว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ โดยค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

(2) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

6.3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

(1) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงาน กำกับดูแล พันธมิตร ภาครีหรือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

(2) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

(3) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

(4) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวกับผลกระทบต่อกระบวนการ ภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5

โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extremg Risk : E)	15 - 25	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม
ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง

6.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงกรทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ปานกลาง : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

ต่ำ : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	3
พอใช้	5 หรือ 6
อ่อน	7 หรือ 8 หรือ 9

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะ สามารถลด ความเสี่ยงการทุจริตได้	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (3)
พอใช้ การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิด ผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมี การปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการ ทุจริตได้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (5)	ค่อนข้างสูง (6)
อ่อน การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความ หละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจ อย่าง สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริต ได้	ปานกลาง (7)	ค่อนข้างสูง (8)	สูง (9)

6.5 แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ที่อยู่ใน
ช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามลำดับความ
รุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปาน
กลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำ แผนบริหารความเสี่ยงใน
เชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการ
ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

6.6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลว่าการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น 3 สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง) : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้) : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ 3

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ) : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ 3

6.7 การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

จะเป็นการนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ตามข้อ 6.6 ออกตามสถานะ 3 สถานะ ซึ่งในขั้นตอนนี้ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการหรือมาตรการ อะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- (1) เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- (2) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
- (3) ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

7. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

7.1 การระบุประเด็นความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การตรวจเอกสาร และการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เช่น การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นขอใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวก ในการยื่นเอกสารขอใบอนุญาต	3	3	9	ปานกลาง
ประเภทความเสี่ยง	2. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายจากสาธารณภัย	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อเร่งรัดดำเนินการให้ผู้ประสบภัยคนใดคนหนึ่งได้รับความช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐก่อนบุคคลอื่น โดยไม่ เป็นไปแนวปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐสูงกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง	2	2	4	ปานกลาง

ประเภทความเสี่ยง	3. การจัดซื้อจัดจ้าง				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR)	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เพื่อแลกกับการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุหรืองานจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะและกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	2	3	6	ปานกลาง
การตรวจรับพัสดุ	ผู้ประกอบการ มีการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การตรวจสอบเงื่อนไขของพัสดุบางรายการไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ทางราชการกำหนดไว้	3	4	12	สูง

ประเภทความเสี่ยง	4. การบริหารงานบุคคล				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การสรรหาและคัดเลือกเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจหรือพนักงานจ้างทั่วไปของหน่วยงาน	ผู้บริหารหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครสอบคัดเลือกรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบคัดเลือก	3	4	12	สูง

7.2 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดจาก ผู้ยื่นขอใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวกในการยื่น เอกสารขอใบอนุญาต	3	3	(9) ความเสี่ยง ระดับปานกลาง	1. จัดทำแนวปฏิบัติหรือ มาตรการ ปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ และ การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต 2. จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมระบุ “ค่าธรรมเนียม” หรือ “ค่าปรับ” ตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ 3. จัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือ แนวทางการขอรับบริการสำหรับ ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ ณ จุดให้บริการ และช่องทาง ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	กองช่าง

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
2. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเร่งรัด ดำเนินการให้ผู้ประสพภัยคนใดคนหนึ่งได้รับความช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐก่อนบุคคลอื่นโดยไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐสูงกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง	2	2	(4) ความเสี่ยง ระดับปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสพภัยและทรัพย์สินที่เสียหายจากสาธารณภัย 2. จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พร้อมระบุ “ค่าธรรมเนียม” หรือ “ค่าปรับ” ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ 3. จัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือแนวทางการขอรับบริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ ณ จุดให้บริการ และช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์ 	งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักปลัด อบต.

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
3.1 การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด จาก ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง เพื่อแลกกับ การกำหนดขอบเขต และรายละเอียดของ การจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุ หรืองานจ้างเพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่งเป็นการเฉพาะ และกีดกัน ผู้ประกอบการรายอื่น	2	3	(6) ความเสี่ยง ระดับปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแนวปฏิบัติหรือ มาตรการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ในการกำหนดขอบเขต และรายละเอียดของการจัดหา พัสดุ/งานจ้าง (TOR) ให้เป็นไป ตามระเบียบและกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง 2. จัดทำและเผยแพร่แผนการ จัดซื้อจัดจ้างประจำปีของ หน่วยงานให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560 3. จัดทำแนวทาง/มาตรการ ป้องกันการเข้าไปมีส่วนได้ส่วน เสียของเจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน 	งานพัสดุ กองคลัง

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
3.2 การตรวจรับพัสดุ	ผู้ประกอบการมีการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การตรวจสอบ เงื่อนไขของพัสดุบางรายการไม่เป็นไปตามคุณลักษณะเฉพาะที่ทางราชการกำหนดไว้	3	4	(12) ความเสี่ยงระดับสูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือแนวทางปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. กำชับให้เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 3. จัดทำและเผยแพร่มาตรการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน 	งานพัสดุ กองคลัง

กระบวนงาน/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่ รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
4. การบริหารงานบุคคล - การสรรหาและคัดเลือก เป็นพนักงานจ้างตาม ภารกิจหรือพนักงาน จ้างทั่วไปของหน่วยงาน	ผู้บริหารหน่วยงาน/ เจ้าหน้าที่ เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์ อื่นใดจากผู้สมัครสอบ คัดเลือกรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบ คัดเลือก	3	4	(12) ความเสี่ยงระดับสูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการประกาศรับสมัคร พนักงานจ้าง ตามภารกิจหรือ พนักงานจ้างทั่วไปของหน่วยงาน ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ บอร์ดปิดประกาศให้ เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง 2. กำชับให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมาย และ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคล 3. จัดทำมาตรการสร้างความ โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล 	งานการ เจ้าหน้าที่ สำนักปลัด อบต.